

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
20.Kpk.45.239/2017/6.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a dr. Tütti Tivadar ügyvéd által képviselt (1136 Budapest, Tátra u. 15/b. I. em. 1.) **Juhász Péter** (1136 Budapest, [REDACTED]) kérelmezőnek, dr. Csiba Károly jogi előadó által képviselt **Budapest Rendőrfőkapitánya** (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) kérelmezett ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított közigazgatási nemperes eljárásában meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A bíróság a kérelmezett 2017. március 8. napján kelt, 01000/14442-4/2017.ált. számú határozatát hatályon kívül helyezi.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 10 000 (Tízezer) forint eljárási illetéket az állam viseli.

Kötelezi a bíróság a kérelmezettet, hogy a kérelmezőnek 15 napon belül fizessen meg 10.000,- (tízezer) forint perköltséget.

A végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A kérelmező 2017. március 6. napján 15 óra 46 perckor bejelentést tett a kérelmezettnél a 2017. március 15. napján 09 óra 50 perctől 11 óra 30 percig a Budapest V., kerület, Astoria aluljáró (metró kijáratnál szemben), Budapest, VIII., Károly krt. - Rákóczi út sarkán lévő metrókijárat, Budapest, VIII., Kálvin tér - Múzeum krt. - Baross utca sarkán lévő metrókijáratnál tartandó rendezvényre.

A rendezvény céljaként kitelepülést jelölt meg aláírás gyűjtés és sáposztás érdekében. A bejelentés szerint a rendezvényen 20-30 fő vesz részt 2-2 fő rendezővel. A rövid úton folytatott egyeztetésen a kérelmezett tájékoztatta arról a kérelmezőt, hogy 2017. március 13.-16. közötti időszakra a Honvédelmi Minisztérium közterület-használati megállapodást kötött Budapest Főváros Önkormányzatával az Astoria és a Kálvin tér teljes területére, mert 09:30-10:30-ig ünnepi menet lesz és a Magyar Nemzeti Múzeumnál 10:30 és 11:30 között ünnepi beszédek kerülnek megtartásra. Erre a kérelmező úgy nyilatkozott, hogy az egyes helyszínekre kitelepülő pultot állítanak és a rendezvény legkésőbb 11 órakor véget ér, a helyszínt 11:30-kor elhagyják. Nem vitatta, hogy a Facebookon „kitelepülés és sáposztás” megnevezésű eseményhez kapcsolódik a bejelentése.

A kérelmezett a 2017. március 8. napján 15:10-kor kelt, 01000/14442-4/2017.ált. számú határozatával a rendezvény megtartását megtiltotta a Gytv. 2. § (3) bekezdése alapján tekintettel arra, hogy a demonstráció megtartása mások jogainak és szabadságának sérelmével járna. Határozatának indokolásában kiemelte, hogy a rendőrség feladata a gyülekezési jog kapcsán kettős, egyrészt biztosítani kell a bejelentett és meg nem tiltott rendezvényeknek a bejelentésben foglaltaknak megfelelő megvalósíthatóságát, másrészt pedig biztosítani kell a rendezvényen részt nem vevők alapvető jogainak védelmét is. Kiemelte, hogy ennek alapján az államot nem csak a tartózkodás, hanem pozitív kötelezettségek is terhelik a gyülekezési jog biztosítása terén. A kérelmezett a döntése alátámasztásául hivatkozott az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16. napján elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (kihirdette: 1976. évi 8.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
20.Kpk.45.239/2017/6.

2

(örvényerejű rendelet) (a továbbiakban: Egyezségokmány) 21. cikkére, Az ember jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4. napján kelt Egyezmény (kihirdette: 1993. évi XXXI. törvény) (a továbbiakban: Egyezmény) 11. cikkére és kifejtette, hogy a gyülekezési jog gyakorlása, annak térbeli és időbeli kiterjedése szempontjából általában érinti a gyülekezési jogot gyakorlókon kívüliek jogát. Magyarország Alaptörvénye nem ismeri az alapvető jogok hierarchiáját, és valamennyi alkotmányos alapjog ugyanazon az alkotmányos alapjogi szinten helyezkedik el, egyiknek sincs garantált, eleve meghatározott elsőbbsége a másikkal szemben, és leszögezhető, hogy vannak olyan alapjogok, amelyek szembekerülhetnek a gyülekezési joggal és éppen ezért korlátozhatják is azt. Utalt az Alkotmánybíróság 75/2008. (V. 29.), a 30/1992. (V. 26.), 13/2016. (VII. 18.) AB határozataiban foglaltakra, valamint az Alaptörvény J) cikkére, mely szerint Magyarország nemzeti ünnepe, március 15.-e és az Alaptörvény IX) cikkének (5) bekezdése szerint a vélemény nyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat a magyar nemzet méltóságának a megsértésére. Március 15-én pedig a nemzeti ünnep megzavarása a magyar nemzet méltóságának sérelmével járna, mert a kérelmező által megtartott hasonló rendezvények kizárólagos célja az állami rendezvények békés lebonyolításának megzavarására irányult hangos sípolás, fűtyülés és kürtök alkalmazásával. Kifejtette, hogy a hivatkozott alkotmánybírósági határozatok tükrében a jogalkalmazónak a szükségességi-arányossági tesztet le kell folytatnia, a határozatban megjelölt elemeket egyeztetés útján a bejelentővel tisztázni kell. Az Alkotmánybíróság iránymutatása alapján vizsgálni kell a bejelentett rendezvény célját, létszámát, a rendezvény időtartamát, gyakoriságát, valamint azt, hogy a résztvevők milyen napszakban, milyen hangosítás mellett kívánják eljuttatni a gyülekezés címzettjéhez üzenetüket.

A demonstráció kapcsán a fent megjelölt alapvető jog és a gyülekezési jog kollíziója olyan mértékű, amely folytán a rendezvénytartással nem érintett személyek jogai már aránytalanul sérülnének. A rendezvény megtiltása tehát a gyülekezési jog arányban álló korlátozásának tekinthető, mivel az ünnepség szervezőinek és résztvevőinek a gyülekezési jog hatálya alá nem tartozó rendezvény méltó körülmények közötti megtartásához fűződő jogának védelme, egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el.

A kérelmező jogi képviselője a határozat bírósági felülvizsgálata iránt kérelmet nyújtott be, amelyben a határozat hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint a tiltó határozatnak nincs törvényben meghatározott alapja, ugyanis a Gytv. 8. § (1) bekezdése pontosan felsorolja a rendezvények tiltásának törvényes okait. Hangsúlyozta, hogy a normaszöveg nyelvtani és logikai értelmezése egyértelmű és nem ad alapot arra, hogy a két különböző aktus alapjául szolgáló okokat a kérelmezett fölescrélje, és oszlatási okra hivatkozva tiltó határozatot hozzon. Több Emberi Jogok Európai Bíróság (EJEB) ítéletre hivatkozva kifejtette, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága körébe az is beletartozik, hogy egy hivatalos rendezvény résztvevői véleménynyilvánításra használják ki az alkalmat, amíg ez mások jogait vagy szabadságát nem sértő módon, büneselkményt vagy szabálysértést nem elkövetve teszik, addig az nem tilos. Egy hivatalos rendezvényen fűtyülni, tehát legitim módja a véleménynyilvánítás szabadságának, ami demokráciákban elterjedt társadalmi gyakorlat. Kifejtette, hogy ha el is fogadnák, hogy a méltóságteljes állami ünnep megtartása alkotmányos érték, az előzetesen akkor sem konkurálhat a gyülekezési joggal.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
20.Kpk.45.239/2017/6. 3

A kérelmezett az ellenkérelmében a kérelem elutasítását, és a kérelmező költségeiben marasztalását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat.

A kérelmező kérelme az alábbiak szerint alapos.

A határozatot a bíróság az Európai Unióhoz történt csatlakozással összefüggő egyes törvényi módosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi május 1. napján hatályban lévő 2004. évi XXIX. számú törvénnyel módosított, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 9.§-ában foglaltak alapján vizsgálta felül, figyelemmel a 9.§ (2) bekezdésben foglaltakra, nemperes eljárásban, ülnökök közreműködésével.

A Gytv. 2. § (1) bekezdése szerint a gyülekezési jog gyakorlása keretében békés összejövetelek, felvonulások és tüntetések (a továbbiakban együtt: rendezvény) tarthatók, amelyeken a résztvevők véleményüket szabadon kinyilváníthatják.

A Gytv. 8. § (1) bekezdése szerint, ha a bejelentéshez kötött rendezvény megtartása a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más úrvonalon nem biztosítható, a rendőrség a bejelentésnek a hatósághoz való beérkezésétől számított 48 órán belül a rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen, vagy időben való megtartását megtilthatja.

A bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kérelmezett törvényesen tiltotta-e meg a rendezvény megtartását a Gytv. 2. § (3) bekezdésében foglalt, mások jogainak és szabadságának sérelmére hivatkozással.

A bíróság mindenekeiőtt kiemeli, hogy a bejelentések kapcsán eljáró rendőrhatalóságnak, azaz a kérelmezettnek nincsen törvényi felhatalmazása sem annak megítélésére, sem pedig értékelésére, hogy egy rendezvény megtartásához fűződik-e (illetve mekkora) társadalmi érdek, a rendezvény céljához képest a választott helyszín adekvát-e, a gyülekezési joggal kapcsolatos rendőrségi intézkedések során ugyanis kizárólag alapjogi és rendőrszakmai szempontok vehetők figyelembe.

A tiltó okokat a Gytv. 8. § (1) bekezdése tartalmazza, erre a kérelmező helyesen hivatkozott, a bíróság nem terjesztheti ki a törvényben meghatározott tiltó okok körét, erre nincs jogszabályi felhatalmazása.

A fentiek azonban nem járhatnak azzal a következménnyel, hogy a kérelmezettnek ne lenne bármely bejelentéssel összefüggésben alapvető, feltétlen jogszabályi kötelezettsége az, hogy a Gytv. 8. § (1) bekezdésében foglaltakat vizsgálja. A Gytv., a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvény, továbbá a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet egyértelműen meghatározzák, hogy a kérelmezettnek a bejelentést követően mely tényekre és miként kell a közigazgatási eljárást lefolytatnia.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
20.Kpk.45.239/2017/6.

4

A kérelmezett a határozatát a Gytv. 2. § (3) bekezdésére alapította, mely szerint a gyülekezési jog gyakorlása nem valósíthat meg büncselekményt vagy büncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével. Ezzel a kérelmezett gyakorlatilag megelőlegezte, hogy a kérelmező által bejelentett, igen kisszámú résztvevővel számoló, infrastruktúrát gyakorlatilag nem igénylő, összesen másfél órán át tartó rendezvény az ünnepi megemlékezésen résztvevők határozatban megjelölt alapjogainak aránytalan sérelmével járna. A bíróság e körben felhívja a figyelmet arra a nyilvánvaló evidenciára, hogy a gyülekezési jog eleve csak mások jogainak sérelmével valósítható meg. A Gytv. ezen rendelkezése – az egyes, a kérelmezett által is idézett nemzetközi szerződésekben foglaltakkal egyezően – nem abszolút korlátozás, nem azt jelenti, hogy a kérelmezettnek minden egyes bejelentett rendezvény kapcsán alapjogi mérlegelést kellene végeznie. A Gytv. e fordulata az arányosság tekintetében állít fel egy követelményt, amely biztosítékot jelent arra, hogy a nyilvánvaló többségnek ne kelljen aránytalan jogsérelmet elviselnie. A bíróság e helyütt utal az Alkotmánybíróság 13/2016. (VII. 18.) AB határozatában foglaltakra, mely szerint *„önmagában pusztán a kollízió ténye a tiltáshoz nem szolgálhat elegendő alapot. A tiltó okok szabályozási körén kívül eső alapjogi kollízió esetében is lehetővé kell tenni, hogy a rendőrség egyeztessen a gyülekezések szervezőivel annak érdekében, hogy megtalálja a gyülekezés megtartását is lehetővé tevő, de az Alaptörvényben foglalt konkuráló jogok érvényesülését is biztosító egyensúlyt. Erre tekintettel a jogalkalmazónak lehetőséget kell adni, hogy mérlegelje a gyülekezés körülményeit, mindez azonban nem vezethet az alapjog gyakorlásának ellehetetlenüléséhez”*; továbbá a 14/2016. (VII. 18.) AB határozatban foglaltakra, melynek értelmében *„az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a gyülekezés során felmerülő lehetséges veszélyforrásokra, mások jogainak sérelmére vonatkozó távoli, hipotetikus jellegű hivatkozások nem adhatnak alapot arra, hogy a jogalkalmazó előzetesen tiltsa meg gyülekezést. A rendőrségnek ugyanis alkotmányos kötelezettsége a gyülekezés biztosítása és ennek körében a közrend fenntartása [Alaptörvény 46. cikk (1) bekezdés], amelynek keretében a rendőrség a gyülekezés során intézkedéseket fogantathat mind a gyülekezés gyakorlásának, mind pedig az Alaptörvényben biztosított más alapvető jogok és alkotmányos értékek érvényesülése érdekében (...) Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy mind a rendőrség, mind pedig a bíróság tévesen hivatkozott a Gytv. 2. § (3) bekezdésére, amikor azt általános tiltó okként értelmezte. Tiltást alkalmazni ugyanis nem lehet önmagában amiatt, mert a jogalkalmazók az előttük fekvő ügyben a személyiségi jogok hipotetikus sérelmét vélik felismerni, mivel ahogy a bíróság fogalmaz: „a rendezvényen esetlegesen mások méltóságát sértő kijelentések hangozhatnak el”. A köznyugalomban okozott esetleges sérelem ugyanis olyan felsételezés csupán, amely a hékés gyülekezéshez való jog mint a demokratikus jogállam működéséhez nélkülözhetetlen alapjog korlátozását önmagában kielégítően nem indokolhatja.”*

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

20.Kpk.45.239/2017/6.

5

A bíróság megállapította, hogy a felülvizsgálni kért döntésében a kérelmezett a mindössze 20-30 fő részvételével lebonyolított, összesen másfél óra időtartamú rendezvény kapcsán azon túl, hogy a fentiekben megjelöltek szerint a hatáskörébe nem tartozó kérdésköröket vizsgált, konkrét tényekkel nem igazolta, hogy a fenti feltételekkel megtartott rendezvény aránytalan sérelmet okoz mások nemzeti ünnepén ünnepő méltóságteljes részvételének jogában, az ünnep méltóságának sérelmét pusztán a kollízióval és a hipotetikus veszélyre hivatkozással magyarázta, amely a perbeli rendezvény megtiltásához nem teremt jogi alapot.

Mindezek alapján a bíróság az eljárás tárgyát képező esetben - a kérelmezett határozatának indokolásában foglaltakkal eltérően - arra a megállapításra jutott, hogy a kérelmező által bejelentett rendezvény esetében a gyülekezési jog korlátozhatóságának feltételei nem álltak fenn.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a bíróság a kérelmező kérelmének helyt adott, és a kérelmezett határozatát a Gytv. 9. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

A nemperes eljárás illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14 § értelmében a kérelmezett - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti - teljes személyes illetékmentességére tekintettel az állam viseli, amelynek mértéke az Itv. 43. § (7) bekezdésén alapul.

A bíróság a kérelmező jogi képviselője részére a Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel ügyvédi munkadíjat állapított meg, mely munkadíj összegét mérlegeléssel állapította meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján, melynek során figyelembe vette, hogy a kérelmező jogi képviselője rendkívül részletes és alapos jogi indokolással ellátott felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

A végzés elleni jogorvoslatot a Gytv. 9. § (2) bekezdésének utolsó fordulata zárja ki.

Budapest, 2017. év március hó 14. napján

dr. Fábrián Judit s.k.
a tanács elnöke

Hídvégi Ferenc s.k.
elnök

Tóth Gyuláné s.k.
elnök

A kiadmány hitelűl:

